

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Круглого столу до дня Європи

«УКРАЇНА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

В межах роботи гуртка «Актуальні проблеми міжнародного права»

8 травня 2025 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2025

«УКРАЇНА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»:
матеріали круглого столу присвячені дню Європи – м. Біла Церква: БНАУ, 2025. 99 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються перспектив євроінтеграційного курсу України, а також шляхи ефективної реалізації реформ відповідно до стандартів ЄС.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© Авторські тексти, 2025

покращення якості продукції та розширення ринків збуту. Ключовими факторами успіху є активна участь держави, ефективна взаємодія з бізнесом та громадянським суспільством, а також підтримка з боку Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною та ЄС (2014).
2. Біла С. М. Гармонізація аграрного законодавства України з правом ЄС // Право України. – 2021. – №11. – С. 34–42.
3. Коваленко Н.М. Євроінтеграційні перспективи аграрного сектору України // Економіка АПК. – 2022. – №4. – С. 5–12.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України.
www.minagro.gov.ua
5. Європейський зелений курс: виклики для України. – Київ: НІСД, 2021.
6. Стратегія розвитку аграрного сектору України до 2030 року. – К.: Мінагро, 2022.

УДК 347.1:341.217

ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Єфремова І. І., к.ю.н., доцент
кафедри цивільно-правових дисциплін
Соціально-гуманітарний факультет
Білоцерківський національний аграрний університет

В умовах євроінтеграційних процесів, які і в умовах воєнного стану активно розвиваються, питання захисту цивільних прав набуває все більшої важливості. Удосконалення механізмів захисту цивільних прав зумовлює подальше вдосконалення чинного законодавства України із врахуванням тенденцій розвитку при прийнятті національних та міжнародних актів у сфері не лише національних засобів захисту цивільних прав, а і дослідження та впровадження міжнародно-правових засобів захисту майнових/немайнових, приватних/публічних інтересів в

сфері цивільно-правових відносин.

Проблема ефективного захисту порушених цивільних прав зумовлює наукові пошуки нових підходів та їх впровадження шляхом вдосконалення національного законодавства для забезпечення захисту прав та свобод фізичних та юридичних осіб, не лише громадян України, а і іноземних громадян та осіб без громадянства, що поступово наближає Україну до європейської спільноти.

В Україні на даний час більшість вчених працює над питанням адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу. Так, О. С. Проневич, зазначає, що адаптацією національного законодавства України до законодавства Європейського Союзу є планомірний процес узгодження нормативно-правових актів України (держави-реципієнта) з європейськими стандартами правового регулювання окремих видів суспільних відносин, що ґрунтується на нормах міжнародного договору. Також, до основних ознак адаптації національного законодавства України до законодавства Європейського Союзу вчений відносить такі: адаптація є однією з форм правової інтеграції; адаптація законодавства спрямована на досягнення певної мети: вступ України до Європейського Союзу; адаптація є особливим видом правотворчого процесу, що має односторонній характер та характеризується ознакою динамічності; адаптація законодавства вимагає її визнання з боку громадянського суспільства та його інститутів [1].

Виїзд громадян України за межі України у зв'язку із повномасштабним вторгненням на територію України російської федерації, зумовив необхідність їх вивчати та визнавати законодавство тієї країни, де вони перебувають на умовах тимчасового притулку. Так виникла особливість сучасного правосприйняття громадянами України особливостей цивільно-правових відносин в різних країнах. Чимало наших громадян залишили свою власність в Україні, шукаючи притулок в країнах Європейського союзу.

Опинившись, переважно в країнах Європейського Союзу, наші громадяни мали можливість визначити, що Україну та Європейський Союз пов'язують європейські

цінності, які об'єднують вільні народи світу: демократії, верховенства права, поваги до міжнародного права та прав людини, прав національних меншин, а також гендерної рівності. Це пов'язано із тим, що Україна здійснила багато важливих кроків для практичної реалізації цих спільних цінностей, в тому числі і в сфері захисту цивільних прав, а так, проведено було чимало змін у законодавстві спрямованих на покращення ситуації з дотриманням прав людини, зокрема, здійснена активна робота над зміцненням поваги до прав людини, саме до майнових та немайнових прав, громадянських та основних свобод, відповідно до міжнародних стандартів та зобов'язань.

В Україні продовжується активна робота щодо рекодифікації Цивільного кодексу України, в тому числі в питаннях захисту цивільних прав. Визначення та механізм захисту цивільних прав міститься в Книзі I Цивільного кодексу України, яку саме допрацьовують на принципі гармонізації Українського законодавства до цивільного права Європейського Союзу.

Так, на даний час, захист приватної власності є одним із фундаментальних принципів Європейського Союзу та закріплений у різних правових актах та механізмах, основним з яких є Хартія основних прав Європейського Союзу. Саме у статті 17 Хартії гарантується право кожного на володіння, користування, розпорядженням та успадкування свого законно набутого майна. Це право поширюється на рухоме та нерухоме майно, а також на інтелектуальну власність. Також активно вивчається та впроваджуються положення Протоколу №1 до Європейської конвенції про захист прав людини. Ця конвенція, хоча і не є частиною права Європейського Союзу, але значно впливає на неї, як право Ради Європи, до якої входить і Україна. Так, стаття 1 Протоколу №1 гарантує захист права власності та встановлює обмеження на втручання держави у це право. Договір про Європейський Союз та Договір про функціонування Європейського Союзу – це основоположні договори, що встановлюють загальні принципи та цілі Європейського Союзу, серед яких важливе місце займає захист прав людини, включаючи і право власності.

Реалізуюючи своє право на захист цивільних прав, як на території Європейського союзу так і в Україні основоположним є принцип верховенства права, який означає, що всі дії органів Європейського Союзу та держав-членів повинні відповідати законодавству, включаючи захист приватної власності. Європейський Союз втручається лише в тих випадках, коли цілі не можуть бути досягнуті на рівні держав-членів (принцип субсидіарності). Це означає, що питання, пов'язані з приватною власністю, переважно регулюються національним законодавством, але Європейський Союз забезпечує загальні мінімальні стандарти захисту. Будь-які обмеження права власності повинні бути пропорційними до переслідуваної законної мети. Це означає, що держава не може довільно позбавляти людину її майна.

Перебуваючи у країнах Європейського Союзу, вимушені переселенці опановують різні механізми захисту своїх цивільних прав, використовуючи норми країни, де отримали тимчасовий притулок, також використовуючи норми національного законодавства України, активно використовують досудові способи захисту прав (медацію зокрема), і в разі неможливості використати вищезазначені засоби захисту цивільних прав, звертаються до Європейського суду з прав людини.

Європейський Суд з прав людини хоча і не є органом Європейського Союзу, однак він відіграє ключову роль у захисті прав людини, включаючи право власності. ЄСПЛ розглядає індивідуальні скарги на порушення прав, передбачених Європейською конвенцією, та її рішення є обов'язковими для держав-членів, які ратифікували цю конвенцію.

Таким чином, особи, які вважають, що їхні права на приватну власність були порушені діями органів Європейського Союзу або держав-членів, можуть подати скаргу до Європейської Комісії. Особи, чий права на власність були порушені, мають право на справедливую компенсацію.

В подальшому, для виконання рішень, отриманих в інстанціях Європейського Союзу, громадяни України звертаються до національних органів виконання рішень судів та державних органів, у діяльність яких також активно впроваджуються основні

принципи Європейського Союзу.

Отже, Україна, опинившись в складних умовах зумовлених введенням воєнного стану, не зупинилась у намірі увійти до спільноти Європейського Союзу, а навпаки, здійснює гармонізацію та уніфікацію національного законодавства до загально-світових принципів, які є тотожними принципам українського законодавства, та спрямовані на забезпечення прав та свобод людини та громадянина в Україні.

Список використаних джерел:

1. Проневич О. С. Адаптація вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу: доктринально-правовий аспект. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2016. № 3 (74). С. 59–69.

УДК: 347.9:342.7

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД В ЦИВІЛЬНІЙ ЮРИСДИКЦІЇ

Пахомова А.О., к.ю.н., доцент
завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін
Соціально – гуманітарний факультет
Білоцерківський національний аграрний університет

Право на справедливий судовий розгляд, закріплений у ст. 6 Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод, має вузлове значення і є найчастіше застосовуваним. Це, у свою чергу, спричиняє важливість прецедентних рішень Європейського суду з прав людини для формування європейських стандартів у галузі прав людини.

Так, у рішенні по справі Sunday Times Суд зазначив, що право на справедливий судовий розгляд, закріплений у ст. 6, «відображає основний принцип верховенства права» [1].

Пункт 1 ст. 6 встановлює право будь-якої особи щодо її цивільних прав та обов'язків або під час розгляду будь-якого кримінального обвинувачення,

Зміст

Ковальчук І. В. Податкове право як інструмент захисту економічних інтересів малих і середніх підприємств у міжнародних торгових спорах.....	3
Бровко Н. І. Удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування як суб'єктів владних повноважень в процесі євроінтеграції України	9
Сокиринська О. А. Звичаєве право як складова міжнародного гуманітарного права	11
Сімакова С. І. Причини вчинення злочинів жінками в умовах воєнного стану та заходи їх попередження.....	14
Малишко І. В. Захист прав дітей-сиріт в контексті євроінтеграційних процесів: законодавчі ініціативи та ефективні практики.....	17
Самойлович А. А. Відповідальність за тютюнопаління у недозволених місцях у зарубіжних країнах.....	21
Марчук В. В., Хом'як О. А. Роль емоцій у формуванні ціннісних орієнтацій особистості.....	23
Терещук М. М. До питання відповідальності посадових осіб публічного права в країнах Східної Європи.....	25
Мельник В. О. Аспекти євроінтеграційного курсу України в аграрній сфері.....	27
Єфремова І. І. Захист цивільних прав в умовах євроінтеграції	29
Пахомова А.О. Особливості права на справедливий судовий розгляд в цивільній юрисдикції.....	33
Ярмоленко Ю.В. Історичні передумови застосування медіативних процедур.....	35
Настіна О.І. Загальний огляд судових рішень ЄСПЛ у земельно правових питаннях.....	38
Звонарьов О.Ю. Дискусійні питання дотримання прав людини під час здійснення негласних оперативних заходів, пов'язаних із втручанням у приватне спілкування.....	42
Тимошук О.Г. Механізми захисту прав людини в контексті міжнародних стандартів та судової практики: інституційні виклики і національна ефективність.....	45
Ломакіна І.Ю. Особливості найму іноземних працівників в ЄС.....	49
Аграт Я.П. Особливості припинення суб'єкта господарювання у формі реорганізації.....	52
Ключко В.М. Відповідальність за тютюнопаління у недозволених місцях у зарубіжних країнах.....	55
Росавіцький О.О. Історичні аспекти та аналіз корупції	58
Резнік В.Г. Німецька мова у контексті освітньої та професійної інтеграції українців до Європейського Союзу.....	59
Столбецька С.Б. Французька мова як місток до Європи: мовна освіта в контексті Євроінтеграції	